

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (16.3-31) SD-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Bazinio paslaugų šeimai paketo ir Bazinio paslaugų šeimai paketo aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabas bei tarpinstituciniame pasitarime gautas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas.

Nutarimo projekto teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 2 dalis, kurioje nurodyta, kad Vyriausybė nustato Bazinį paslaugų šeimai paketą, kurio prieinamumą savo teritorijoje užtikrina visos savivaldybės.

Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabas, Nutarimo projektas pakoreguotas nustatant, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė paveda Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai vykdyti Baziniame paslaugų šeimai pakete nurodytų paslaugų prieinamumo stebėseną savivaldybėse pagal Bazinio paslaugų šeimai paketo apraše (toliau – Aprašas) nurodytas paslaugų išvystymo normas, rekomenduojama savivaldybėms ne tik vadovautis Aprašu, bet ir užtikrinti Baziniame paslaugų šeimai pakete nustatytų paslaugų prieinamumą savivaldybių gyventojams, numatyti ilgalaikius šių paslaugų teikimo plėtros tikslus ir priemones jiems įgyvendinti, bei atlikti teisės technikos taisymai. Bazinio paslaugų šeimai paketo projekte atliktos atvirojo darbo su jaunuimu, ikimokyklinio ugdymo, informavimo, konsultavimo, kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymo, pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymo, šeimos mediacijos, vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugų aprašymų korekcijos. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabą, paslaugos pavadinimas „mediacija“ pakeistas į „šeimos mediacija“ ir pakoreguotas paslaugos aprašymo turinys. Aprašas pakoreguotas atsisakant skyrių, paliekant tik lentelę, kurioje nurodyti paslaugų pavadinimai, paslaugų teikimo

kriterijai ir apibūdinimas. Siekiant išvengti teisės aktų nuostatų dubliavimo, ikimokyklinio ugdymo paslaugos teikimo būdų aprašyme ir pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos išvystymo normų aprašyme pateiktos nuorodos į tai reguliuojančius teisės aktus. Atsižvelgiant į Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabą, Apraše atsisakyta kai kurių imperatyvių nuostatų, pavyzdžiui, formuluotė „paslaugos turi būti teikiamos“ pakeista į „paslaugos teikiamos“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, suderintos darbo tvarka.

Pažymėtina, kad į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą atsisakyti tvirtinti Aprašą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu neatsižvelgta dėl kelių priežasčių. Aprašą siūloma patvirtinti, siekiant Bazinio paslaugų šeimai paketo taikymo efektyvumo, aiškumo tiek paslaugų gavėjams, tiek jų teikėjams. Paslaugų gavėjams arba teikėjams viename dokumente būtų pateiktos pagrindinės bazinių paslaugų, jų charakteristikų, normatyvų nuostatos. Apraše siūloma numatyti Baziniame paslaugų šeimai pakete įtvirtintų paslaugų teikimo laiką, paslaugų teikimo būdus, paslaugų teikėjus, paslaugų išvystymo normas, siektinus rezultatus. Pažymėtina, kad, patvirtinus Aprašą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, būtų galima įgyvendinti 2019 m. balandžio 9 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-1 „Ar savivaldybių vykdomų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai? pateiktą Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendaciją „atlikti Bazinių paslaugų šeimai pakete nustatytų paslaugų prieinamumo užtikrinimo savivaldybėse stebėseną“, t. y. savivaldybėse būtų galima atlikti bazinių paslaugų įgyvendinimo stebėseną pagal Apraše nurodytus paslaugų prieinamumo normatyvus.

Baziniame paslaugų šeimai pakete numatytos šeimai teikiamos socialinės, sveikatos, švietimo, teisinės paslaugos, kurias teikiant užtikrinama būtinoji pagalba, skirta šeimos gebėjimams savarankiškai spręsti kylančias problemas stiprinti ir galimybėms kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo šeimoje suteikti (toliau kartu – šeimos stiprinimo paslaugos). Baziniame paslaugų šeimai pakete įtvirtintos šeimos stiprinimo paslaugos orientuotos į įvairias šeimas: jaunas šeimas be vaikų, šeimas, globojančias (rūpinančias) vaiką (-us) ir (ar) suaugusį (-ius) asmenį (-enis), turintį (-čius) negalią, senyvo amžiaus asmenį (-enis).

Baziniu paslaugų šeimai paketu siekiama užtikrinti jame nurodytų šeimos stiprinimo paslaugų prieinamumą kiekvienai šeimai, kiekvienam jos nariui kuo arčiau jo gyvenamosios vietos, trumpesnės asmenų, norinčių gauti paslaugas, eiles ir didesnį paslaugų teikėjų skaičių. Atsižvelgiant į tai, kad į Bazinį paslaugų šeimai paketą įrašyta pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymo paslauga nereglamentuojama specialiuoju teisės aktu, nustatančiu jos teikimo tvarką, Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad ši paslauga teikiama nuo 2020 m. sausio 1 d.

Atsižvelgiant į tai, kad šeimos mediacijos paslauga, skirta šeimai, šiuo metu teikiama tik dalyje savivaldybių ir daliai savivaldybių reikia laiko pasiruošti teikti šią paslaugą savo teritorijoje, siūloma, kad Baziniame paslaugų šeimai pakete numatyta šeimos mediacijos paslauga taip pat būtų teikiama nuo 2020 m. sausio 1 d.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija.

Priėmus nutarimą, reikės nustatyti pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymo paslaugų teikimo tvarką.

Nutarimas bus įgyvendinamas iš valstybės biudžeto lėšų, savivaldybių biudžetų lėšų, specialiųjų tikslinių dotacijų, Europos Sąjungos fondų lėšų, paslaugos gavėjo lėšų ir kitų finansavimo šaltinių. Planuojama 2019 m. įgyvendinant Bazinį paslaugų šeimai paketą panaudoti apie 483 mln. eurų iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos fondų:

1. *Atvirojo darbo su jaunimu paslaugai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 286 000 eurų valstybės biudžeto lėšų. 2020 metais planuojamas 430 000 eurų valstybės biudžeto lėšų poreikis.

2. *Informavimo ir konsultavimo paslaugoms* teikti 2019 ir 2020 metais planuojama skirti apie 1 200 000 eurų kasmet iš Europos socialinio fondo lėšų. Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

3. *Kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymo paslauga* teikiama nemokamai ir priklauso nuo savivaldybės bibliotekos ir / ar jos teritorinio padalinio darbuotojo (-ų), atliekančio (-čių) šią funkciją, darbo užmokesčio. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija šiuo metu nevaldo duomenų apie paslaugą teikiančių darbuotojų skaičių savivaldybėse ir vidutinį jų darbo užmokesčių, todėl negali paskaičiuoti lėšų dalies, kuri būtų skirta *kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymo paslaugai* teikti.

4. *Mediacijos paslaugai* teikti visose savivaldybėse nuo 2020 metų planuojama skirti apie 273 000 eurų iš Europos socialinio fondo lėšų. Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

5. *Neformaliojo vaikų švietimo paslaugai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 12 milijonų eurų tikslinių Europos Sąjungos fondo lėšų, kuriomis naudojasi apie 28 proc. mokinių. Papildomos lėšos, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visiems vaikams, nenumatytos. Lėšas reikėtų didinti iki 19 milijonų eurų, kad paslaugos poreikis būtų patenkintas.

6. *Nemokamos pirminės teisinės pagalbos paslaugai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 540 000 eurų valstybės biudžeto lėšų, o 2020 metais – 542 000 eurų. Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

7. *Pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymo paslaugai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 419 000 eurų iš valstybės biudžeto ir apie 689 000 eurų planuojama skirti iš Europos socialinio fondo lėšų. 2020 metais suplanuota skirti 520 000 eurų iš valstybės biudžeto ir apie 689 000 eurų planuojama skirti iš Europos socialinio fondo lėšų.

8. *Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugoms* (toliau – PAASPP) teikti 2019 ir 2020 metais suplanuota skirti po 264 370 000 eurų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų. 2020 metais planuojama padidinti PSDF biudžeto lėšų, skirtų PAASPP, dalį iki 20 proc. viso sveikatos priežiūros paslaugoms skirto PSDF biudžeto.

9. *Ikimokyklinio ugdymo paslaugai* teikti suplanuota skirti 113 700 000 eurų (kartu su steigėjo, valstybės lėšomis (krepšelis). Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

10. *Psichosocialinei pagalbai* teikti 2019 ir 2020 metais planuojama skirti apie 3 000 000 eurų kasmet iš Europos socialinio fondo lėšų. Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

11. *Švietimo pagalbai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 70 000 000 eurų. 2020 metais, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenimis, šias lėšas reikėtų padidinti apie 30 procentų, t. y. apie 21 milijoną eurų, kad paslaugos poreikis būtų patenkintas.

12. *Vaikų dienos socialinei priežiūrai* teikti 2019 metais suplanuota skirti 5 226 000 eurų valstybės biudžeto lėšų. 2020 metais suplanuotas 5 312 000 eurų valstybės biudžeto lėšų poreikis.

13. *Vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugai* teikti 2019 ir 2020 metais suplanuota skirti po 12 000 000 eurų valstybės biudžeto lėšų. Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Ministerijos vyriausiasis patarėjas šeimos klausimais Steponas Kulbauskas (tel. 8 706 64 223, el. p. steponas.kulbauskas@socmin.lt) ir Ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus patarėja Gailė Veršekienė (tel. 8 706 68 229, el. p. gaile.versekiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 13 lapų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Steponas Kulbauskas, tel. 8 706 64 223, el. p. steponas.kulbauskas@socmin.lt
Gailė Veršekienė, tel. 8 706 68 229, el. p. gaile.versekiene@socmin.lt